

የተዘጋጃውን ማዳበርያ እንዴት መጠቀም ይቻላል?

የተዘጋጃውን ማዳበርያ ወደ አፈርነት ሲሰጠው ስመጠቀም ዝግጁ ይሆናል ማዳበርያውንም ከአፈር ጋር በደንብ በመቀሳቀስ መጠቀም ይቻላል። ነገር ግን

መሬቱን መቆፈር ካስቸገረ ለ ማዳበርያውን የተቻሰውን ያህል ቀሳቀሱ ካዘጋጁ በኋላ በላይ ላይ የላይ ንጣፍ ማድረግ ይህም ማዳበርያው በውሃ ከመወሰድና እና በፀሀይ ከመቃጠል ይጠብቀዋል።

በአንድ ሂደታዊ ላይ 500

ኪ.ግ የሚሆን ማዳበርያ በመጨመር

ከፍተኛ የሰብስቦ ምርትን ማግኘት ይቻላል ይህንንም ሰራተኛ ስሙት ደጋግሞ በማራሰስ ስመጠቀም ይቻላል።

ገበሬው የተፈጥሮ ማዳበርያን በመጠቀሙ ምን እድልን ወጤትን ይጠብቃል?

ደጋግሞ በመታረስ መስድኑን ሰከሞ አፈር ማዳበርያ መጠቀም ከፍ ያለ ምርትን ሰማህገኝነት ያስቸላል ይህንንም ሰማረጋገጥ አንድ የማዳበርያ እና አንድ ያህል ማዳበርያ በማዘጋጀት ስሙከራ ዘር ዘርቶ የሰከተዳደግ ሰዎች መከታተል ይቻላል።

ROSA office Arba Minch

40 አርባ ምንጭ

Telefon: +251-046- 88151 15
 e-mail: wudexa@yahoo.com
 Web: <http://rosa.boku.ac.at>

Resource-Oriented Sanitation concepts for peri-urban areas in Africa

Natural Compost
የተፈጥሮ ማዳበርያ

- ROSA -
 Ressource Oriented
 Sanitation

የተፈጥሮ ማዳበርያ (ኮምፕስት) ስዘገጃጃትና ጥቅም ምንድን ነው?

የተፈጥሮ ማዳበርያ ስዘገጃጃት ጥቅም ስንዳቆኝኝ የሚጣሱ ነገሮችን ሰምሳሴ፡ የተበሳሹ ስታክሳቶችን ፣ የሰው ሽንት፣ ደረቅ ሰገራ፣ ወዘተ የመሳሰሉትን ነገሮች መሰረ በመጠቀም በውስጣቸው የሚገኝውን ደዘት ስንደገፍ ስገሰገሱት ሳይሆን ማዋቅ ነው። የተፈጥሮ ማዳበርያ ወይም (ኮምፕስት) በፍብረት ከሚዘጋጃው የኮሚካስ ማዳበርያ ጋር ሲነፃፀር በስፈር ውስጥ የሚገኝውን የማዳበርያ ንጥረ ነገር በከፍተኛ ሁኔታ ከመጨመሩም ባሻገር የስፈርን ውሃ የመያዝ ስቅም ደግሞ ይሰጣል። ይህም የሰብስብ ሁኔታ በከፍተኛ ሁኔታ ከፍ ያደርገዋል።

የሰው ሽንትና ሰገራን ስንደገፍ መሰብሰብ ደቻሳል?

የሰው ሽንትና ሰገራ ስመሰብሰብ የሕክሳን ደረቅ ሽንት ቤትን መጠቀም ነው የሕክሳን ደረቅ ሽንት ቤት የሰው ሽንትና ሰገራ ሰዶች ስመሰብሰብ የሚያስችል መቀመጫ ነው። ይህም ሰገራው በፍጥነት መደረቅ ስንደገፍ ያደርገዋል። ሰገራውንም ስማዳበርያነት ከመጠቀም በፊት ከስድስት ወር በላይ ስንደገፍ መተው ተገቢ ነው።

>NTNA \g%N y,LY yX!:=úN ydrQ >NT b@T

ከሰው ሽንትና ደረቅ ሰገራ ማዳበርያ ስንደገፍ ማዘጋጀት ደቻሳል?

- (ውሃ ሰጠ) ማዳመጥ ጥሳ በታ በያንስ 2ሣ2 ሜትር የሆነ ማዘጋጀት
- ከንፍስ ከስሳ በስንዶ በኩል ክፍተት ትች ማጠር። ደህንንም በቃርጣ ስና በተሰያዩ ነገሮች ማደራገ ደቻሳል።
- በተዘጋጀው መሬት ሳይ ያደረቅ ሽንብቅ ወይም ቅርንጫፍ ርብራብ መስፈት።
- በመቀጠል የሚቀጥሉትን ስያደጋገሙ ስንደገፍ በስንዶ ሳይ በመደረብ ስና ስያንዳንዱን ንጣፍ 15 ሳ.ሜ ውፍረት በማድረግ ክምር ማዘጋጀት
- በመጀመርያ ደረቅ ሳይ ወይም የተበሳሹ ስታክሳቶች ማንጠፍ።
- በመቀጠል ሰገራን ማንጠፍ
- በመጨረሻ በስፈር መሽፈን ስና በሽንት ማራራ።
- ደህንንም ከመጀመርያ ጀምሮ ሶስት ጊዜ በመደጋገም ከ 1.5 ሜትር ያልበለጠ ቁልፍ ማዘጋጀት።

- ← 4. ንጣፍ(አፈር)
- ← 3. ንጣፍ(ሳር)
- ← 2. ንጣፍ (ደረቅ ሰገራ)
- ← 1. ንጣፍ(ደረቅ የበቆሎ ቅጠል)

በየወሩ ማዳበርያውን በመገሰባበጥ ማስተንፈስ ስና 50 ሲትር ሽንት ስ 1 ሜትር ኩብ መጨመር።ጠቃሚ ነው ይህም ማዳበርያው በፍጥነት ስንደገፍ ያደርገዋል ማዳበርያው በሚደርቅበት ጊዜ ውሃ ስየጨመረ (ስያጠጡ) የስርጥበት መጠንን ማስተካከል ደቻሳል። ይህ ሁሉ ከተ ስተካከለ በሶስት ወር ጊዜ ውስጥ ማዳበርያው ወደ ስፈርነት ይቀየራል ከዚያም በስርሻ ሳይ ክስፈር ጋር በመቀሳቀስ መጠቀም ደቻሳል።

በማዳበርያ ዝግጅት ወቅት ሲገጥሙ የሚችሉ ችግሮች ችግር።

የተዘጋጀው ማዳበርያ መጥፎ ጠረን መፍጠር። ይህም የሚሆነው በጣም በመደርቅ ወይም በቁ መተንፈሻ ባለመኖሩ ይሆናል።

መፍትሄ፡

በሚደርቅበት ጊዜ ውሃ በመጨመር የስርጥበት መጠንን ማስተካከል።

ስማስተንፈሻ የሚያገለግል ክፍተት ያሰው ስንጨት ወይም ቀርቀቢ በማዳበርያ ወይም (ኮምፕስት) ክምሩ ውስጥ ቀጥ ስድርጎ መሰካት።

ችግር

የማዳበርያ ክምሩ የዝንብ መሰብሰብያ መሆን።

መፍትሄ፡

የማዳበርያ ክምሩን በደረቅ ሳይ መሽፈን

ችግር

የማዳበርያው የሙቀት መጠን በጣም ነስተኛ መሆን ይህም ማዳበርያው ትሱ ስንደገፍ-ሰገሳ ያደርገዋል።ሙቀትን መስካት ስጃችንን በክምሩ ውስጥ በመጨመር ስማወቅ ስንችላለን ሙቀቱም ከፍተኛ መሆን ስለበት።

መፍትሄ፡ተጨማሪ የተበሳሹ ስታክሳቶችን ወይም ትኩስ ስበት በማዳበርያው ውስጥ መጨመር።

ROSA office
 P.O. Box 40
 Arba Minch, Ethiopia
 Telefon: + 046- 881- 51 15
 E-Mail: wudexa@yahoo.com